

Svar till FSB

Handlingsplan för G20-målen

Oktober 2026

Innehåll

Bakgrund	4
1 Kostnad	5
1.1 Mål och nulägesbedömning	5
1.2 Vidtagna åtgärder och pågående initiativ	7
2 Hastighet	8
2.1 Mål och nulägesbedömning	8
2.2 Vidtagna åtgärder och pågående initiativ	9
3 Transparens	14
3.1 Mål och nulägesbedömning	14
3.2 Vidtagna åtgärder och pågående initiativ	15
4 Tillgänglighet	16
4.1 Mål och nulägesbedömning	16
Referenser	18

Sammanfattning

Sverige är en liten öppen ekonomi där gränsöverskridande betalningar spelar en särskilt viktig roll. Riksbanken har tillsammans med andra berörda svenska myndigheter deltagit i arbetet med G20:s färdplan från början, med målet att göra gränsöverskridande betalningar till och från Sverige snabbare, billigare, mer transparenta och mer tillgängliga. Även om den övergripande kvaliteten på gränsöverskridande betalningar till och från Sverige redan är god ser vi utrymme för att ytterligare sänka kostnaderna och öka hastigheten. Detta dokument bedömer nuläget för gränsöverskridande betalningar i Sverige, ger en översikt över de åtgärder som vidtagits och redogör för pågående initiativ för att uppnå ytterligare förbättringar.

Bakgrund

Att uppnå snabbare, billigare, mer transparenta och mer tillgängliga gränsöverskridande betalningar är en viktig global prioritering som fastställdes av G20 år 2020.¹ Riksbanken har tillsammans med andra berörda svenska myndigheter aktivt stött G20:s färdplan sedan den inleddes. Arbetet med färdplanen leds av kommittén för betalningar och marknadsinfrastruktur (CPMI), där Riksbanken är medlem, och av Financial Stability Board (FSB), där Riksbanken, Finansinspektionen och Finansdepartementet deltar via den regionala rådgivande gruppen för Europa.²

G20:s färdplan befinner sig för närvarande i genomförandefasen, och ett antal globala åtgärder som innebär rättsliga, tekniska och kommersiella förändringar pågår. Dessa åtgärder berör många olika aktörer världen över, däribland centralbanker, tillsyns- och regleringsmyndigheter, banker samt andra leverantörer av betaltjänster och infrastruktur.³

För att påskynda framstegen har FSB:s ordförande uppmanat enskilda jurisdiktioner att utarbeta en handlingsplan senast den 30 oktober 2026:⁴

”Vi uppmanar därför starkt er jurisdiktion att senast den 30 oktober 2026 utarbeta en handlingsplan för att förbättra gränsöverskridande betalningar. Denna plan bör redogöra för er jurisdiktions vision och prioriteringar samt identifiera praktiska åtgärder – både fram till 2027 och vid behov därefter – för att uppnå snabbare, billigare, mer transparenta och mer tillgängliga gränsöverskridande betalningar, samtidigt som säkerheten och tryggheten upprätthålls.”

Detta dokument är svaret på begäran från FSB:s ordförande. Det har utarbetats av Riksbanken med bidrag från Finansinspektionen. Riksbanken har dessutom haft möten med de fem största bankerna⁵ som erbjuder betaltjänster i Sverige för att diskutera G20-målen och deras planer för att förbättra gränsöverskridande betalningar. Detta dokument kompletterar den handlingsplan på EU-nivå som lämnats in till FSB.

¹ Se G20 (2020).

² Financial Stability Board (FSB) är ett internationellt organ som övervakar och utfärdar rekommendationer om det globala finansiella systemet. Kommittén för betalningar och marknadsinfrastruktur (CPMI) är ett internationellt standardiseringsorgan som främjar, övervakar och utfärdar rekommendationer om säkerheten och effektiviteten i betalnings-, clearing- och avvecklingssystem samt därmed sammanhängande arrangemang, och därigenom bidrar till finansiell stabilitet och ekonomin i stort. CPMI fungerar också som ett forum för samarbete mellan centralbanker i frågor som rör övervakning, policy och operativ verksamhet, inklusive tillhandahållande av centralbankstjänster.

³ Se FSB (2025).

⁴ För en offentlig uppmaning till åtgärder, se FSB (2026).

⁵ Swedbank, Svenska Handelsbanken, Skandinaviska Enskilda Banken, Nordea och Danske Bank.

1 Kostnad

1.1 Mål och nulägesbedömning

G20:s kostnadsmål är följande:

- den genomsnittliga kostnaden för penningöverföringar, definierad som gränsöverskridande betalningar mellan privatpersoner med ett genomsnittligt värde på 200 USD (2 000 SEK), bör inte överstiga 3 % när mottagarländerna viktas efter betalningarnas värde och 5 % för någon enskild betalningskorridor;
- den genomsnittliga kostnaden för massbetalningar bör inte överstiga 1 % när mottagarländerna viktas efter betalningarnas värde och 3 % för något enskilt mottagarland. Massbetalningar omfattar fyra segment: betalningar från privatperson till företag, såsom kortbetalningar; betalningar mellan privatpersoner, med undantag för penningöverföringar; betalningar från företag till privatperson; samt betalningar mellan företag. De genomsnittliga betalningsbeloppen är 100 USD (1 000 SEK), 1 000 USD (10 000 SEK), 5 000 USD (50 000 SEK) respektive 20 000 USD (200 000 SEK); och
- måldatumen är slutet av 2027 för massbetalningar och slutet av 2030 för penningöverföringar.⁶

Kostnaden för gränsöverskridande betalningar från Sverige varierar avsevärt beroende på typ av leverantör, betalningsinstrument, mottagarland och betalningsbelopp. Vår övergripande bedömning är att Sverige uppfyller, eller är nära att uppfylla, många av G20:s kostnadsmål, men inte alla, och att ytterligare förbättringar behövs.

Det är svårt att beräkna den faktiska kostnaden för gränsöverskridande transaktioner på hela den svenska marknaden eftersom lämpliga data saknas. Vi stöder oss därför på en befintlig studie som bygger på offentligt tillgängliga prisdata från de fem stora bankerna och en specialiserad aktör som inte är bank som erbjuder betaltjänster i Sverige.⁷ Denna bedömning visar att Sverige är nära att uppfylla G20:s genomsnittliga kostnadsmål för penningöverföringar och för segmenten för massbetalningar där det genomsnittliga betalningsbeloppet är 10 000 SEK eller mer (se Diagram 1). Utmaningar kvarstår när det gäller kortbetalningar och andra betalningar med lågt värde från privatpersoner till företag, liksom för betalningar i vissa enskilda korridorer.

För att göra ytterligare framsteg mot att uppfylla kostnadsmålen krävs det att de fem stora bankerna i Sverige vidtar åtgärder inom två områden:

- Fasta transaktionsavgifter. Betalaren debiteras en fast avgift på minst 50 SEK för en gränsöverskridande kreditöverföring i mottagarlandets valuta där

⁶ Se FSB (2021) och FSB (2023).

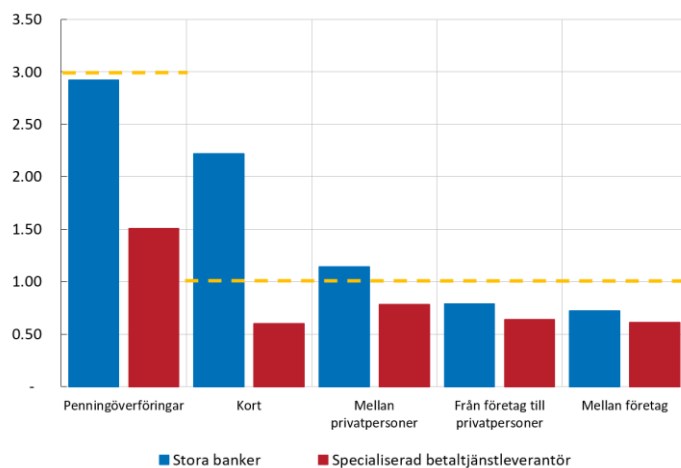
⁷ De fem stora bankerna är Swedbank, Svenska Handelsbanken, Skandinaviska Enskilda Banken, Nordea och Danske Bank. Dessa fem banker står för den största delen av marknaden för inkommande och utgående gränsöverskridande betalningar i Sverige. En specialiserad tjänsteleverantör, Wise, ingår i urvalet i jämförelsesyfte. För mer information, se Juks, R. (2025).

kostnaderna delas mellan betalaren och betalningsmottagaren. Det enda undantaget är eurobetalningar till ett annat land inom det gemensamma eurobetalningsområdet (SEPA), för vilka ingen fast avgift tas ut.⁸ Denna fasta avgift gör gränsöverskridande kreditöverföringar med lågt belopp oproportionerligt dyra. Till exempel är kostnaden för en kreditöverföring på 1 000 SEK från en privatperson till ett företag minst 5 %, vilket ligger över G20-målet på 1 %. Den fasta avgiften medför också att kostnaden för penningöverföringar och andra betalningar mellan privatpersoner till mottagarländer med mindre likvida valutor överskrider målen för enskilda betalningskorridorer.⁹

- Valutaväxlingsavgifter. Valutaväxlingsavgifter på minst 1,5 % läggs till Mastercards och Visas växelkurser. Följaktligen överstiger kostnaden för kortbetalningar avsevärt G20:s kostnadsmål på 1 %.

Diagram 1. Betalarens kostnad för utgående gränsöverskridande betalningar i Sverige

Procent

Anmärkning: G20-kostnadsmålen visas i gult. Med penningöverföringar, betalningar mellan privatpersoner, mellan företag och privatpersoner samt mellan företag avses gränsöverskridande kreditöverföringar med genomsnittliga belopp på 2 000 SEK, 10 000 SEK, 50 000 SEK respektive 200 000 SEK. Kort avser massbetalningar från privatpersoner till företag, med ett genomsnittligt betalningsbelopp på 1 000 SEK. Om dessa betalningar gjordes som kreditöverföringar skulle kostnaden uppgå till cirka 5 % för de stora bankerna och 2,5 % för den specialiserade tjänsteleverantören. Alla gränsöverskridande kreditöverföringar sker i mottagarlandets valuta enligt en kostnadsdelningsmodell och med standardhastighet. Genomsnittskostnaden beräknas för mottagarländerna med lika viktning. För de stora bankerna beräknas genomsnittet utifrån de vanligaste mottagarländerna och de viktigaste valutorna: euroområdet, Danmark, Norge, USA, Storbritannien, Australien, Kanada, Japan och Schweiz. För specialiserade leverantörer av gränsöverskridande betaltjänster är urvalet större och omfattar även Brasilien, Bulgarien, Kina, Tjeckien, Hongkong, Ungern, Indien, Indonesien, Israel, Malaysia, Mexiko, Marocko, Nya Zeeland, Polen, Rumänien, Singapore, Sydafrika, Sydkorea, Thailand och Turkiet.

Källa: Riksbanken; beräkningsunderlag från Juks, R. (2025).

⁸ En SEPA-betalning är en betalning i euro mellan konton belägna inom de 41 länder och territorier som deltar i det gemensamma eurobetalningsområdet (SEPA). Den måste prissättas som en inhemsk betalning. Eftersom de stora bankerna i Sverige för närvarande inte tar ut några fasta transaktionsavgifter för inhemska kreditöverföringar har SEPA-betalningarna inga fasta transaktionsavgifter.

⁹ Detta gäller för mottagarländer där valutakostnaden överstiger 2,5 procent.

Ovanstående bedömning gäller med följande förbehåll:

- Det finns exempel på specialiserade leverantörer av gränsöverskridande betalningstjänster i Sverige som redan erbjuder gränsöverskridande betalningar till kostnader som ligger nära G20-målen. Dessa tjänster omfattar kortbetalningar och kreditöverföringar med låga belopp till ett stort antal mottagarländer.
- På grund av begränsningar i tillgången på data beräknas genomsnittskostnaderna med hjälp av lika vikter istället för värdevikter mellan mottagarländerna. Följaktligen fokuserar bedömningen av de stora bankerna på en grupp av de vanligaste mottagarländerna och de viktigaste valutorna, snarare än på en bred uppsättning mottagarländer.
- Bedömningen beaktar endast betalarens kostnader där kostnaderna delas mellan betalaren och betalningsmottagaren. Den kostnad som mottagaren bär kan dock också vara betydande, beroende på mottagarens betaltjänstleverantör och andra mellanhänder som är inblandade i transaktionen. Till exempel kan en betalningsmottagare i Danmark eller Norge debiteras en fast mottagningsavgift på minst 50 SEK. När både betalaren och betalningsmottagaren debiteras dessa fasta avgifter uppgår den totala kostnaden för en penningöverföring med ett genomsnittligt värde på 2 000 SEK till minst 5 %, vilket överskrider G20-målet på 3 % för penningöverföringar.
- Mot bakgrund av ovanstående är det värt att notera att Sverige är ett av få icke-euroländer inom SEPA där avgifterna för att ta emot inkommande gränsöverskridande betalningar i svenska kronor från ett annat SEPA-land inte får överstiga avgifterna för att ta emot inhemska betalningar. Om andra icke-euroländer inom SEPA, såsom Norge och Danmark, införde liknande rättsliga regler skulle den totala kostnaden för gränsöverskridande betalningar från Sverige till dessa länder kunna sänkas.
- Ovanstående uppskattningar baseras på kreditöverföringar som genomförs med standardhastighet. Fasta avgifter för expressbetalningar är betydligt högre. Detta bör beaktas i framtida utvärderingar, eftersom gränsöverskridande betalningar också måste uppfylla hastighetsmålen.

1.2 Vidtagna åtgärder och pågående initiativ

Prissättningen av gränsöverskridande betalningar utsätts för konkurrenstryck. I detta avseende är det uppmuntrande att vissa betaltjänstleverantörer i Sverige redan erbjuder gränsöverskridande betalningar inom olika segment till kostnader som ligger nära G20-målen.

Avgiftstransparens är viktigt och kan stärka konkurrensen ytterligare. Befintliga studier visar att avgiftstransparensen redan är hög inom Europeiska unionen (EU), och den förväntas förbättras ytterligare genom kommande lagstiftning (se avsnitt 3).

Konkurrensen har också stärkts genom att fler typer av betaltjänstleverantörer har fått möjlighet att delta direkt i centralbankens avvecklingstjänster. I april 2025 antog

Riksbanken sin policy för tillträde för betaltjänstleverantörer som inte är banker.¹⁰ En betaltjänstleverantör som inte är en bank har sedan dess blivit direkt deltagare i Riksbankens avvecklingssystem.

Genom olika publikationer har Riksbanken också uppmärksammat allmänheten på behovet av att sänka slutkundernas kostnader för gränsöverskridande betalningar.¹¹ Fasta avgifter för kreditöverföringar och valutaväxlingsavgifter för kortbetalningar är två viktiga områden där en fortsatt dialog kan behövas för att uppnå ytterligare framsteg.

2 Hastighet

2.1 Mål och nulägesbedömning

G20:s hastighetsmål är följande:

- minst 75 % av penningöverföringarna samt de gränsöverskridande massbetalningarna och stora¹² betalningarna bör vara tillgängliga för mottagaren inom en timme efter att de initierats;
- resten bör vara tillgängliga inom en arbetsdag; och
- måldatumet är slutet av 2027.¹³

Hastigheten på en gränsöverskridande betalning beror på de enskilda betaltjänstleverantörernas rutiner och de berörda marknadsinfrastrukturerna. Vår övergripande bedömning är att Sverige endast delvis uppfyller hastighetsmålet och att ytterligare förbättringar behövs.

Gränsöverskridande betalningar kan delas in i två kategorier: SWIFT-betalningar, som hanteras via korrespondentbanknätverket, och icke-SWIFT-betalningar, som hanteras via alternativa kanaler. Icke-SWIFT-betalningar omfattar gränsöverskridande betalningar som hanteras helt och hållet via betalningssystem, till exempel eurobetalningar till och från Sverige. De omfattar även betalningar som tillhandahålls av specialiserade gränsöverskridande betaltjänstleverantörer som inte är beroende av SWIFT:s korrespondentbanknätverk.

Befintliga analyser visar att mer än 70 % av SWIFT-betalningarna till Sverige krediteras inom en timme, vilket är ett av de bästa resultaten internationellt och ligger nära G20-målet på 75 %.¹⁴ Detta återspeglar det faktum att en stor andel av de gränsöverskridande betalningarna hanteras automatiskt och i realtid under bankernas öppettider. Faktorer som fördröjer betalningshanteringen är bland annat behovet av manuella ingrepp, såsom kontroller, och brist på likviditet i svenska kronor hos utländska banker

¹⁰ Förändringen möjliggjordes genom nationella lagändringar som genomför det reviderade EU-direktivet om slutgiltighet vid betalningar. Se Sveriges Riksbank (2025a).

¹¹ Se Sveriges Riksbank (2025b).

¹² Definieras som betalningar med ett värde som överstiger 100 000 USD.

¹³ Se FSB (2021).

¹⁴ Se SWIFT (2025a) och bilaterala möten med de fem stora bankerna 2026.

som anlitar korrespondentbanker. Fördröjningarna beror också på öppettider och andelen betalningar som anländer utanför dessa tider. De stora bankerna i Sverige har vanligtvis långa öppettider för betalningshantering, men vissa betalningar kräver manuella kontroller, valutaväxling eller avveckling i centralbankspengar. Hastigheten för dessa betalningar beror därför på öppettiderna för dessa tjänster.

Det finns inga kvantitativa uppgifter för betalningar som inte går via SWIFT, men det går att identifiera faktorer som påverkar deras hastighet. Tillgången till inhemska omedelbara betalningar från konto till konto, utöver Swish¹⁵, är fortfarande begränsad i Sverige. Detta kan påverka hastigheten eller kostnaden negativt för utgående gränsöverskridande betalningar som görs via specialiserade gränsöverskridande betaltjänstleverantörer, eftersom dessa betalningar inleds med en inhemsk finansieringstransaktion.¹⁶

En annan viktig faktor som påverkar hastigheten för inkommande gränsöverskridande betalningar är att praktiskt taget alla betalningar som kräver interbankavveckling i svenska kronor avvecklas via RIX RTGS och därför är beroende av dess öppettider. RIX INST, Sveriges system för avveckling av omedelbara betalningar som är i drift dygnet runt, används för närvarande främst för inhemska betalningar, men insatser pågår för att möjliggöra avveckling av den del av gränsöverskridande betalningar som sker i svenska kronor (se avsnitt 2.2.3). I vilken utsträckning RTGS-systemets öppettider påverkar hastigheten för inkommande gränsöverskridande betalningar beror på flera faktorer, bland annat om betalningarna kräver avveckling i centralbankspengar eller behandlas som interna kontoöverföringar inom samma bank, om de initieras utanför normal kontorstid och om de involverar jurisdiktioner i olika tidszoner. Den hastighet som observerats för SWIFT-betalningar – vilka omfattar en stor andel företagsbetalningar och vanligtvis involverar en av de största bankerna i Sverige som korrespondentbank – är därför inte nödvändigtvis representativ för icke-SWIFT-betalningar, vilka omfattar en stor andel betalningar som initieras av privatpersoner och förmedlas av betaltjänstleverantörer som inte är banker.

2.2 Vidtagna åtgärder och pågående initiativ

2.2.1 Harmoniserat införande av ISO 20022

Ett smidigt utbyte av detaljerade och strukturerade data genom hela betalningskedjan är avgörande för att öka hastigheten, transparensen och säkerheten samt sänka kostnaderna vid gränsöverskridande betalningar. För att uppnå detta måste den nya globala meddelandestandarden ISO 20022 och tillhörande datakrav implementeras enhetligt över hela världen av betaltjänstleverantörer, korrespondentbanknätverk och

¹⁵ Swish är en mobilbaserad tjänst för omedelbara betalningar som erbjuds utanför de traditionella bankkanalerna, såsom internetbanker.

¹⁶ Specialiserade gränsöverskridande betaltjänstleverantörer kan samarbeta med olika betaltjänstleverantörer som erbjuder tjänster för omedelbara betalningar till bankkunder, vilket gör att de inhemska finansieringstransaktionerna kan genomföras omedelbart. Dessa tjänster medför dock vanligtvis ytterligare kostnader jämfört med traditionella kreditöverföringar som erbjuds av banker.

betalningssystem.¹⁷ CPMI har tagit fram 12 datakrav för en harmoniserad implementering.¹⁸

ISO 20022 implementerades i RIX RTGS i maj 2025. Implementeringen uppdaterades 2026 och kommer att uppdateras ytterligare 2027. Efter uppdateringen 2027 förväntas RIX RTGS vara helt anpassat till CPMI:s harmoniserade datakrav.¹⁹

RIX INST använder Eurosystemets tekniska plattform för omedelbar betalningsavveckling, TIPS, som bygger på meddelandestandarden ISO 20022. I mars 2027 kommer RIX INST att börja stödja Nordic Payments Councils (NPC) regelverk One-Leg-Out Instant Credit Transfer (NOLO Inst) (se avsnitt 2.2.3). Anpassningen av NOLO Inst till CPMI:s harmoniserade datakrav följer anpassningen av European Payments Councils (EPC) regelverk One-Leg Out Instant Credit Transfer (OCT Inst), som förväntas överensstämma bättre med datakraven genom kommande uppdateringar.²⁰

Det smidiga utbytet av detaljerade och strukturerade data genom hela betalningskedjan stöds ytterligare av den marknadsomfattande implementeringen av CBPR+-standarderna i hela korrespondentbanknätverket. För en framgångsrik implementering krävs att betaltjänstleverantörerna kan bearbeta ISO 20022-data effektivt i sina interna system. Betaltjänstleverantörer som är verksamma i Sverige stöder för närvarande både strukturerade och ostrukturerade ISO 20022-data. Vissa betaltjänstleverantörer bearbetar dock inte ISO 20022-meddelanden i ursprungligt format utan konverterar dem istället till egna format för intern bearbetning. För att säkerställa en smidig bearbetning från början till slut och undvika dataförlust eller trunkering måste dessa egna format stödja hela den datamängd som ingår i ISO 20022-meddelandena.

2.2.2 Förbättringar av öppettiderna för RIX RTGS

Öppettiderna för centralbankernas avvecklingssystem har en direkt inverkan på gränsöverskridande betalningar som kräver avveckling i svenska kronor. Begränsade öppettider har en oproportionerligt stor inverkan på betalningar från andra tidszoner och betalningar som initieras utanför arbetstid.

RIX RTGS är för närvarande öppet på bankdagar från kl. 07.00 till 18.00, men behandlingen av kundbetalningar avslutas kl. 17.00. Öppettiderna förlängdes med en timme 2019. Detta krävde ändringar i Riksbankens ramverk för genomförande av penningpolitiken och banade väg för eventuella ytterligare förlängningar.

RIX RTGS kommer att övergå till Eurosystemets T2-plattform senast 2030. T2 hanterar för närvarande gränsöverskridande eurobetalningar mellan kl. 02.30 och 18.00, även om ytterligare förändringar planeras.²¹ Som förberedelse inför övergången av RIX RTGS till T2 utvärderar Riksbanken framtida öppettider för avveckling i svenska

¹⁷ Ett harmoniserat genomförande påverkar även kunder och aktörer inom öppen bankverksamhet (open banking), som måste anpassa sina system och processer därefter.

¹⁸ Se CPMI (2023).

¹⁹ Se sidan 42 i CPMI (2026).

²⁰ Se sidan 41 i CPMI (2026).

²¹ Se ECB (2026).

kronor, inklusive en eventuell anpassning till T2:s öppettider. Utvärderingen pågår och ett ställningstagande förväntas under 2027.

2.2.3 Stöd för gränsöverskridande betalningar i RIX INST

I november 2024 infördes regelverket NPC Instant Credit Transfer (NCT Inst)²² i RIX INST. Regelverket stöder inhemska omedelbara kreditöverföringar mellan kunder hos betaltjänstleverantörer etablerade i Sverige som deltar i regelverket. Det ger också deltagarna möjlighet att skicka och ta emot gränsöverskridande omedelbara kreditöverföringar i svenska kronor mellan kunder hos betaltjänstleverantörer etablerade i andra länder än Sverige som är anslutna till regelverket.²³ Den faktiska användningen av gränsöverskridande betalningar inom detta inhemska regelverk är dock fortfarande begränsad, eftersom de flesta deltagarna i regelverket har valt att inte ta emot och skicka dessa gränsöverskridande betalningar i svenska kronor.²⁴ Majoriteten av de deltagande betaltjänstleverantörerna föredrar att endast använda regelverket för inhemska betalningar och använder ett separat, särskilt regelverk för gränsöverskridande betalningar (se NOLO Inst nedan).²⁵

I juni 2026 utökades stödet för gränsöverskridande betalningar i RIX INST genom TIPS-tjänsten för betalningar mellan olika valutor, som kopplar samman TIPS-baserade system för omedelbara betalningar i svenska kronor, euro och danska kronor. Tjänsten underlättar avvecklingen av omedelbara gränsöverskridande betalningar när en betaltjänstleverantör på avsändarsidan behöver använda en särskild TIPS-mellanhand som tillhandahåller valutaväxling och deltar i olika TIPS-baserade system för omedelbara betalningar. Till exempel skulle en RIX INST-deltagare som behöver tjänsten för flera valutor kunna använda tjänsten för att skicka en gränsöverskridande omedelbar betalning i euro. TIPS-plattformen skulle koppla samman den del av betalningen som sker i svenska kronor i RIX INST – från den avsändande betaltjänstleverantören till den förmedlande betaltjänstleverantören i TIPS-tjänsten för betalningar mellan olika valutor – med motsvarande del i euro i TIPS – från den förmedlande betaltjänstleverantören i TIPS-tjänsten för betalningar mellan olika valutor till mottagarens betaltjänstleverantör. De två delarna skulle sedan avvecklas samtidigt, vilket möjliggör en omedelbar gränsöverskridande betalning från Sverige till euroområdet med valutakonvertering mellan betaltjänstleverantörerna. Tjänsten kräver att deltagarna i respektive system för omedelbara betalningar är tillgängliga för sådana betalningar. För närvarande är inga RIX INST-deltagare tillgängliga via tjänsten. För att vara tillgänglig i svenska kronor måste betaltjänstleverantörerna implementera NOLO Inst i svenska kronor (se nedan).

²² Se NPC (2026a).

²³ En transaktion betraktas som gränsöverskridande när den avsändande betaltjänstleverantören och den mottagande betaltjänstleverantören är etablerade i olika länder, även inom SEPA. Den aktuella förteckningen över deltagare i NPC Inst-systemet omfattar betaltjänstleverantörer i Danmark, Finland, Luxemburg, Litauen och Irland. För ytterligare information, se NPC (2026b) och NPC (2026c).

²⁴ För den aktuella förteckningen, se NPC (2026c).

²⁵ Se NPC (2026b).

I mars 2027 kommer RIX INST att börja stödja regelverket NPC One-Leg-Out Instant Credit Transfer (NOLO Inst), som utvecklats av Nordic Payments Council (NPC).²⁶ Regelverket omfattar omedelbar hantering av den del av inkommande och utgående gränsöverskridande kreditöverföringar som sker i svenska kronor.²⁷ Ett exempel är en inkommande gränsöverskridande betalning via en korrespondentbank som fungerar som ingång till NOLO Inst-regelverket för svenska kronor. Ett annat exempel är en utgående gränsöverskridande transaktion som innefattar valutaväxling, där den första delen av transaktionen sker i svenska kronor i RIX INST, som omfattas av NOLO Inst, och den andra delen sker i en annan valuta. Om den andra valutan är en av NPC-valutorna (norska kronor eller danska kronor) omfattas hela den gränsöverskridande betalningen från början till slut av NOLO Inst, eftersom båda delarna av transaktionen sker i valutor som ingår i NPC:s regelverk.

2.2.4 Uppmuntran till marknadsaktörerna att utöka utbudet av inhemska och gränsöverskridande omedelbara betalningar

Riksbanken har i sin Betalningsrapport 2026 lämnat flera rekommendationer som är relevanta för gränsöverskridande betalningar.²⁸

Utbudet av inhemska tjänster för omedelbara betalningar i Sverige, utöver Swish, är för närvarande begränsat. Riksbanken har uppmanat de stora bankerna att börja erbjuda ytterligare tjänster för omedelbara betalningar, till exempel vanliga betalningar från konto till konto via internetbank, eller att redogöra för planer på att göra detta senast i början av 2027.²⁹ Även om det rör sig om inhemska betalningar påverkar de också hastigheten på gränsöverskridande betalningar, eftersom det första steget i en utgående gränsöverskridande betalning via en specialiserad tjänsteleverantör är en inhemsk finansieringstransaktion.

Riksbanken uppmanar den svenska marknaden att använda TIPS-tjänsten för betalningar mellan olika valutor och införa NOLO Inst. Om dessa tjänster får bred spridning skulle den del av en gränsöverskridande massbetalning som sker i svenska kronor kunna hanteras dygnet runt via RIX INST, vilket minskar inverkan av RIX RTGS:s öppettider på betalningshastigheten och möjliggör snabbare kreditering till mottagarna vid gränsöverskridande betalningar. För att användningen ska bli utbredd krävs det att de stora bankerna är tillgängliga för den del av gränsöverskridande betalningar som sker i svenska kronor i RIX INST.

Tjänsten för omedelbara betalningar Swish stöder för närvarande endast inhemska betalningar. Riksbanken har uppmanat Getswish, företaget bakom Swish, och dess ägare att utvidga tjänsten till gränsöverskridande betalningar genom att koppla samman Swish med liknande mobila betalningslösningar i de nordiska länderna och i

²⁶ NPC utvecklar även NOLO för standardiserade (icke-omedelbara) gränsöverskridande kreditöverföringar. Se NPC (2026d).

²⁷ En transaktion betraktas som gränsöverskridande när den avsändande betaltjänstleverantören och den mottagande betaltjänstleverantören är belägna i olika länder, även inom SEPA.

²⁸ Se Sveriges Riksbank (2026).

²⁹ Om marknaden inte klarar detta anser Riksbanken att lagstiftning bör införas, liknande EU:s förordning om omedelbara betalningar, men anpassad till svenska förhållanden. Se Sveriges Riksbank (2026).

övriga Europa. En sådan sammankoppling bör möjliggöras genom en infrastruktur för betalningar från konto till konto.

2.2.5 Andra relevanta initiativ

Förordningen om omedelbara betalningar (IPR), som reglerar omedelbara kreditöverföringar i euro, kommer att gälla för betaltjänstleverantörer som är verksamma i Sverige från och med 2027.³⁰ Betaltjänstleverantörer som erbjuder mottagande och sändning av standardkreditöverföringar i euro måste också erbjuda mottagande och sändning av omedelbara kreditöverföringar i euro senast den 9 januari 2027 respektive den 9 juli 2027. Från och med den 9 januari 2027 får de avgifter som en betaltjänstleverantör tar ut för att skicka och ta emot omedelbara kreditöverföringar i euro inte överstiga de avgifter som samma betaltjänstleverantör tar ut för att skicka och ta emot standardkreditöverföringar i euro. Dessutom måste betaltjänstleverantörerna senast den 9 juli 2027 erbjuda betalare en tjänst för att verifiera den betalningsmottagare som de avser att skicka en kreditöverföring till. Detta gäller både standard- och omedelbara kreditöverföringar i euro.

IPR är viktig för Sverige eftersom inkommande och utgående eurobetalningar inom SEPA står för en stor andel av Sveriges gränsöverskridande betalningar. De stora bankerna i Sverige tar för närvarande inte ut transaktionsavgifter för att skicka eller ta emot inhemska betalningar, och standardöverföringar i euro erbjuds därför för närvarande utan avgift. Vi förväntar oss att denna prissättning kommer att bestå, vilket innebär att omedelbara överföringar i euro kommer att erbjudas utan transaktionsavgifter.

Riksbanken följer också ECB:s förberedande arbete med att koppla samman TIPS-plattformen med plattformar för omedelbara betalningar i andra länder, såsom Indiens Unified Payments Interface och det schweiziska systemet för omedelbara betalningar, Swiss Interbank Clearing.³¹

Europeiska unionen (EU) antog 2024 ett omfattande paket mot penningtvätt och finansiering av terrorism (AML/CFT), som genomförs i etapper. Ett av de viktigaste målen är att skapa ett mer harmoniserat regelverk inom hela EU. Paketet syftar också till att förbättra samordningen av tillsynen över åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt av finansunderrättelseenheterna (FIU) genom inrättandet av ett nytt tillsynsramverk på EU-nivå.³² I samband med detta uppdaterade Financial Action Task Force (FATF) rekommendation 16 om betalningstransparens år 2025, och de reviderade kraven är planerade att träda i kraft senast i slutet av 2030.³³ Det smidiga utbytet av detaljerade och strukturerade data genom hela den gränsöverskridande betalningskedjan, med stöd av den globalt harmoniserade implementeringen av ISO 20022 (se avsnitt 2.2.1), underlättar efterlevnaden av både EU:s AML/CFT-paket och

³⁰ Se ECB (2024).

³¹ Se ECB (2025).

³² Se Finansinspektionen (2026a).

³³ Se FATF (2025).

FATF:s rekommendation 16, samtidigt som det förbättrar hastigheten, transparensen och effektiviteten i gränsöverskridande betalningar.

2.2.6 Marknadsaktörernas planer

De stora bankerna i Sverige anser att initiativ som NOLO Inst och TIPS-tjänsten för betalningar mellan olika valutor är intressanta, men de har för närvarande inga konkreta planer för införande. Bankernas åtgärder på detta område drivs av kundernas efterfrågan, och vissa banker anser att dessa initiativ endast skulle medföra en betydande förbättring av hastigheten för en relativt liten andel av deras gränsöverskridande betalningar. Vissa banker pekar också på ett problem med ”kollektivt agerande”: de prioriterar inte dessa initiativ eftersom fördelarna är begränsade när få aktörer kan nås. Samtidigt inser alla banker att omedelbara gränsöverskridande betalningar så småningom kommer att etableras, även om operativa utmaningar, däribland kontroller mot penningtvätt och sanktionskontroller, måste lösas.

Prioriteringarna på den svenska marknaden påverkas för närvarande också av flera stora infrastrukturprojekt, däribland moderniseringen av det svenska massbetalningssystemet, införandet av IPR år 2027 och övergången till T2 och T2S senast 2030.

Den svenska marknaden följer även andra gränsöverskridande initiativ, däribland Swifts regelverk för massbetalningar (Swift retail scheme³⁴) och European Payments Councils regelverk One-Leg Out Instant Credit Transfer (OCT Inst).

Införandet av IPR i Sverige kan stimulera efterfrågan på omedelbara betalningar i EU-valutor som inte är euro. I takt med att bankkunderna i Sverige vänjer sig vid kostnadsfria omedelbara eurobetalningar kan efterfrågan på omedelbara gränsöverskridande betalningar inom Norden öka. Denna efterfrågan skulle kunna tillgodoses genom ett samordnat införande av NOLO Inst i svenska kronor, norska kronor och danska kronor.

3 Transparens

3.1 Mål och nulägesbedömning

G20:s transparens mål föreskriver att alla betaltjänstleverantörer senast i slutet av 2027 ska förse betalare och betalningsmottagare med åtminstone följande information om gränsöverskridande betalningar:

- den totala transaktionskostnaden, inklusive alla relevanta avgifter, såsom avgifter för att skicka och ta emot betalningar samt eventuella förmedlingsavgifter, liksom valutakursen och avgifter för valutaväxling;
- den förväntade tiden tills medlen når mottagaren;
- betalningens status; och

³⁴ Se SWIFT (2025b).

- användarvillkoren.³⁵

Vår övergripande bedömning är att Sverige har goda förutsättningar att fullt ut uppfylla G20:s transparensmål.

Transparensen avseende avgifter som tas ut av betalarens och mottagarens betaltjänstleverantörer, förväntade överföringstider och användarvillkor för gränsöverskridande betalningar är redan tillräckligt reglerad i Sverige och kommer att förbättras ytterligare genom kommande EU-lagstiftning, däribland förordningen om betaltjänster (PSR). PSR förväntas stärka avgiftstransparensen genom att kräva att betaltjänstleverantörerna använder en tillförlitlig och representativ mittkurs vid beräkning och redovisning av de extra kostnader för kunderna som uppstår till följd av påslag i växelkurserna. Förordningen förväntas också kräva att betalarens betaltjänstleverantör lämnar en uppskattning av när en kreditöverföring eller penningöverföring kommer att krediteras mottagarens betaltjänstleverantör vid gränsöverskridande betalningar där mottagaren är belägen utanför EU.³⁶

En extern utvärdering bekräftar också den höga graden av insyn när det gäller de totala transaktionskostnaderna i EU. EU fick betyget 4 av 5 och förväntas få högsta betyg efter genomförandet av förväntade regeländringar, såsom PSR.³⁷ Rapporten betonade dock vikten av att se till att både befintliga och framtida regler efterlevs.

3.2 Vidtagna åtgärder och pågående initiativ

Transparens om betalningens status omfattas inte uttryckligen av vare sig gällande eller kommande EU-lagstiftning. De stora bankerna i Sverige planerar dock att använda olika spårningstjänster och uppgradera sina tjänster i enlighet därmed.

Förhandsinformation om den totala transaktionskostnaden är ett annat område som den nuvarande lagstiftningen inte helt täcker. Enligt nuvarande marknadspraxis sker gränsöverskridande betalningar ofta enligt en kostnadsdelningsmodell, där varje mellanhand som ingår i betalningskedjan kan dra av eller ta ut sin egen avgift. Följaktligen räcker inte insyn i de avgifter som tas ut av betalarens och mottagarens betaltjänstleverantörer för att fastställa transaktionens totala kostnad, eftersom ytterligare avgifter kan tillkomma från mellanliggande institutioner längs betalningskedjan. Vissa initiativ tar dock itu med denna fråga och syftar till att öka insynen i linje med G20-målen. Swifts regelverk för massbetalningar kräver till exempel fullständig transparens i förväg när det gäller de totala transaktionskostnaderna, garanterad leverans av hela beloppet och fullständig insyn i transaktionen från början till slut. Dessutom främjar initiativ av typen ”one-leg-out”, såsom NOLO Inst, fullständig transparens när det gäller växelkurs och avgifter. Genomförandet av dessa eller liknande initiativ skulle komplettera den befintliga lagstiftningen. Den svenska marknaden följer utvecklingen av Swifts regelverk för massbetalningar.

³⁵ FSB (2021).

³⁶ Europeiska unionens råd (2026).

³⁷ Se Wise (2025).

Alla åtgärder för ökad transparens bygger på ett smidigt utbyte av detaljerade och strukturerade data genom hela betalningskedjan (se avsnitt 2.2.1).

4 Tillgänglighet

4.1 Mål och nulägesbedömning

G20:s tillgänglighetsmål är följande:

- alla användare av massbetalningar ska ha minst ett alternativ för att skicka och ta emot gränsöverskridande elektroniska betalningar;
- mer än 90 % av de personer som önskar skicka eller ta emot penningöverföringar ska ha tillgång till ett sätt att göra eller ta emot elektroniska gränsöverskridande penningöverföringar;
- alla finansinstitut, inklusive leverantörer av penningöverföringstjänster inom finanssektorn, som är verksamma i alla betalningskorridorer ska ha minst ett alternativ och, där så är lämpligt, flera alternativ för att skicka och ta emot gränsöverskridande stora betalningar; och
- måldatumet är slutet av 2027.³⁸

Vår övergripande bedömning är att Sverige redan uppfyller G20:s tillgänglighetsmål.

Ett stort antal betaltjänstleverantörer erbjuder gränsöverskridande betalningar i Sverige, däribland banker och andra betaltjänstleverantörer från Sverige och andra EU-länder. Dessa betaltjänstleverantörer erbjuder vanligtvis ett brett utbud av tjänster för att skicka och ta emot gränsöverskridande betalningar, inklusive kortbetalningar.

Utbudet av mottagarländer varierar mellan olika betaltjänstleverantörer och kundkategorier. Europeiska kommissionen är enligt lag skyldig att sammanställa en förteckning över högriskländer utanför EU vars system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism uppvisar strategiska brister.³⁹ Betaltjänstleverantörer får fortfarande erbjuda betaltjänster som innefattar affärsrelationer och transaktioner med dessa länder, men måste då tillämpa skärpta åtgärder för kundkännedom.

De flesta vuxna som bor i Sverige har tillgång till ett bankkonto.⁴⁰ Vissa grupper, såsom nyanlända invandrare och utländska studenter, kan dock ha svårigheter att öppna ett konto. Finansinspektionen har under de senaste åren granskat bankernas rutiner när det gäller deras skyldighet att tillhandahålla betalkonton till konsumenter. Myndigheten uppmanar bankerna att fortsätta förbättra sina rutiner för att säkerställa konsumenternas tillgång till sådana konton.⁴¹

Finansinstituten har flera alternativ för att skicka och ta emot gränsöverskridande stora betalningar via stora inhemska och internationella leverantörer. De stora

³⁸ Se FSB (2021).

³⁹ Se Europeiska kommissionen (2026).

⁴⁰ Se Engström, N. och Reslow, A. (2022).

⁴¹ Se Finansinspektionen (2026b).

bankerna i Sverige tillhandahåller korrespondentbanktjänster till utländska banker, vilket underlättar hanteringen av gränsöverskridande betalningar till Sverige. Vissa tillhandahåller även gränsöverskridande betaltjänster till mindre banker som är verk-samma på den svenska marknaden.

Referenser

Europeiska unionens råd (2026), ["Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on payment services in the internal market and amending Regulations \(EU\) No 1093/2010, \(EU\) No 260/2012, \(EU\) 2017/2394, \(EU\) 2021/1230 and \(EU\) 2023/1114"](#).

Kommittén för betalningar och marknadsinfrastruktur (CPMI) (2023), ["Report to the G20: Harmonised ISO 20022 data requirements for enhancing cross-border payments"](#).

Kommittén för betalningar och marknadsinfrastruktur (CPMI) (2026), ["Follow-up report: Fostering ISO20022 harmonisation"](#), arbetsgruppen för interoperabilitet och utvidgning av gränsöverskridande betalningar (PIE): Arbetsgrupp 3.

Europeiska centralbanken (ECB) (2024), ["Instant Payments Regulation"](#).

Europeiska centralbanken (ECB) (2025), ["Cross-border payments"](#).

Europeiska centralbanken (ECB) (2026), ["Outcome of the public consultation on the extension of T2 operating hours"](#).

Engström, N. och Reslow, A. (2022), ["Remittances – the overlooked payments"](#), Sveriges Riksbank Economic Review, 2022, nr 2.

Europeiska kommissionen (2026), ["Anti-money laundering and countering the financing of terrorism at international level"](#).

Financial Action Task Force (FATF) (2025), ["FATF updates Standards on Recommendation 16 on Payment Transparency"](#).

Finansinspektionen (2026a), ["Rules to prevent money laundering and the financing of terrorism"](#).

Finansinspektionen (2026b), ["Rätten till bankkonto"](#).

Financial Stability Board (FSB) (2021), ["Targets for Addressing the Four Challenges of Cross-Border Payments: Final Report"](#).

Financial Stability Board (FSB) (2023), ["Annual Progress Report on Meeting the Targets for Cross-Border Payments: 2023 Report on Key Performance Indicators"](#).

Financial Stability Board (FSB) (2025), ["FSB calls for enhanced policy implementation to achieve tangible improvements in cross-border payments"](#).

Financial Stability Board (FSB) (2026), ["FSB kicks off new implementation phase to enhance cross-border payments through public-private partnership"](#).

G20 (2020), ["Communiqué G20 Finance Ministers & Central Bank Governors Meeting"](#), 22–23 februari 2020, Riyadh, Saudiarabien.

Juks, R. (2025), ["Cross-border payments offered by the large Swedish banks: are they in line with G20 cost targets?"](#), Staff Memo, Sveriges Riksbank.

Nordic Payments Council (2026a), ["NPC Instant Credit Transfer Scheme Rulebook"](#).

Nordic Payments Council (2026b), ["Clarification Paper on NPC Credit Transfer and NPC Instant Credit Transfer Scheme Rulebooks"](#).

Nordic Payments Council (2026c), ["List of NPC Scheme Participants 2026-08-17"](#).

Nordic Payments Council (2026d), ["NPC One-Leg Out Instant Credit Transfer Scheme"](#).

Sveriges Riksbank (2025a), ["More agents can apply to become RIX participants"](#).

Sveriges Riksbank (2025b), ["Foreign payments have become more efficient but much work remains to be done"](#), Payments Report, 2025.

Sveriges Riksbank (2026), ["More new options needed in the payments market"](#), Payments Report, 2026.

SWIFT (2025a), ["Spotlight on Speed 2025"](#).

SWIFT (2025b), ["Transforming the experience for retail cross-border payments"](#).

Wise (2025), ["G20 Roadmap for enhancing cross border payments"](#).

SVERIGES RIKSBANK

Tel +46 8 - 787 00 00

registratorn@riksbank.se

www.riksbank.se

PRODUKTION SVERIGES RIKSBANK

ISSN ISSN. (online)